

מסמך 149

מסמך 149

מסע ההטפה השני

מסע ההטפה הפומבי בגליל החל ביום ראשון, ה-3 באוקטובר, שנת 28 לספירה, ונמשך כמעט שלושה חודשים, עד ל-30 בדצמבר. במאמץ הזה נטלו חלק ישוע ושנים-עשר השליחים, וסייעו בעדם סגל האוונגליסטים החדש אשר מנה 117 חברים, כמו גם מתעניינים רבים אחרים. במסע הזה הם ביקרו בגדרה, עכו, יפיע, דבוריה, מגידו, יזרעאל, בית-שאן, טריכאה, היפוס, גמלא, בית צידה-יוליאס, וכן בערים ובכפרים רבים אחרים.

בבוקר יום ראשון הזה, לפני יציאתם, ביקשו אנדראס ופטרוס מישוע לצייד את האוונגליסטים החדשים בהוראות הסופיות למסע, אך המאסטר סירב לעשות זאת באומרו שאין זה מתפקידו לעשות את מה שאחרים יטיבו לעשותו. לאחר התייעצות, הוחלט כי יעקב זבדיה יהיה זה אשר יצייד אותם בהוראות. בסיום דבריו של יעקב, אמר ישוע לאוונגליסטים: "צאו כעת לדרככם ועשו את המלאכה אשר הוטלה עליכם, ומאוחר יותר, לאחר שתוכיחו כי הנכם ראויים ונאמנים, אסמך אתכם לבשר את בשורת המלכות."

במהלך המסע הזה רק יעקב ויוחנן נלוו אל ישוע. פטרוס והשליחים האחרים נטלו כשנים-עשר אוונגליסטים כל אחד, ונשארו קרובים אליהם בזמן שאלו לימדו והטיפו. השליחים הטבילו את המאמינים במהירות שבה אלו היו מוכנים לבוא בשערי המלכות. ישוע ושני בני לווייתו בילו הרבה בדרכים במשך שלושת החודשים הללו, ולעתים קרובות הם ביקרו בשתי ערים במשך יום אחד על-מנת לצפות בעבודת האוונגליסטים ולעודד אותם במאמצייהם לייסד את המלכות. כל מסע ההטפה השני הזה נועד בעיקרו על-מנת לאפשר לסגל החדש בן 117 האוונגליסטים אשר הוכשרו לצבור ניסיון מעשי.

במהלך התקופה הזו ולאחריה, עד לזמן שבו יצאו ישוע ושנים-עשר בפעם האחרונה לירושלים, מיקם דוד זבדיה את מטה הקבע שלו בבית אביו אשר בבית צידה. היה זה מרכז המידע לעבודתו של ישוע על-פני האדמה, ומקום המפגש לשליחים אשר נעו במסגרת שירות המסרים שהפעיל דוד בין הגופים השונים אשר פעלו בפלשתינה ובאזורים הסמוכים. הוא עשה את כל אלו מיוזמתו שלו, אך באישורו של אנדראס. דוד העסיק בין ארבעים לחמישים שליחים בחטיבת המודיעין הזו, אשר שירתה את מלאכת המלכות המתרחבת והולכת. ובזמן שהוא עשה את כל זאת, הוא פרנס את עצמו באופן חלקי בכך שבילה חלק מזמנו במלאכתו משכבר הימים, הדיג.

1. פרסום תהילתו של ישוע

עד לפירוקו של המחנה בבית צידה, שמו של ישוע יצא למרחקים, בייחוד כמרפא, ונפוץ בכל חלקי פלשתינה ובכלל זה גם אל סוריה ואל הארצות הסובבות. החולים המשיכו להגיע גם שבועות לאחר שישוע ואנשיו עזבו את בית צידה, ומשלא מצאו את המאסטר ולמדו מפי דוד היכן הוא היה, הם יצאו לחפשו. במהלך המסע הזה ישוע לא ביצע, במתכוון, מה שכונה נסים של ריפוי. אף-על-פי-כן, עשרות חולים שבו להיות בריאים ושמחים כתוצאה מכוחה המחייב של האמונה העזה, אשר הניעה אותם לבקש מזור.

בסביבות הזמן של המשימה הזו החלה להופיע סדרה מוזרה ובלתי-מוסברת של תופעות ריפוי, אשר נמשכה גם במשך שארית חייו של ישוע על-פני האדמה. במהלך שלושת החודשים של המסע, זכו יותר ממאה גברים, נשים וטף תושבי יהודה, אדום, הגליל, סוריה, צור וצידון, ואף כאלה אשר באו מעבר לירדן, בריפוי בלתי-מודע מידיו של ישוע. והם שבו אל ביתם והמשיכו להאדיר

מסמך 149

את התהילה אשר לה זכה ישוע. הם עשו כן על-אף שבכל פעם שישוע ראה מקרה ריפוי ספונטני, הוא הורה במישרין לאדם אשר זכה לו "לבל יספר זאת לאיש".

מעולם לא התגלה לנו מה בדיוק אירע במקרי הריפוי הבלתי-מודעים, או הספונטניים, הללו. המאסטר מעולם לא הסביר לשליחיו כיצד קרו מקרי הריפוי הללו, למעט העובדה שבמספר מקרים הוא פשוט אמר, "הבחנתי כי כוח יצא ממני והלאה." במקרה אחד, כאשר נגע בו ילד חולה, הוא אמר, "הנני מבחין כי חיים יצאו ממני".

בהיעדר הסבר ישיר מן המאסטר באשר לטבעם של מקרי הריפוי הספונטניים האלה, לא נוכל להתיימר ולנסות להסביר כיצד הם התבצעו. ואולם, הותר לנו לציין מה דעתנו על מקרי הריפוי האלה. אנו מאמינים כי רבים ממקרי הריפוי הפלאיים לכאורה הללו, אשר התרחשו במסגרת הסעד של ישוע על-פני האדמה, נבעו כתוצאה מקיומן במשותף של שלוש ההשפעות הבאות, אשר הן רבות-עוצמה, חזקות וקשורות זו לזו:

1. נוכחותה של אמונה חיה, דומיננטית וחזקה בלבו של האדם אשר מבקש בנחישות להירפא, יחד עם העובדה שהריפוי התבקש בשל תועלתו הרוחנית, ולא רק על-מנת לחזור לבריאות פיזית גרידא.

2. הקיום, בצד האמונה האנושית הזו, של אהדה וחמלה כבירות מצד בן בורא רחום בשורש יסודו של האל אשר התגשם בגוף, ואשר ניחן באופן אישי בכוחות וביכולות יצירה וריפוי כמעט בלתי-מוגבלים ונעדרי זמן.

3. לצד אמונתו של היצור וחיוו של הבורא, ראוי אף לציין כי אדם-אל זה היווה ביטוי אישי לרצונו של האב. אם במפגש שבין הצורך האנושי לכוח האלוהי לספק אותו, לא רצה האב אחרת, כי אז הפכו השניים לאחד, והריפוי התרחש באופן בלתי-מודע עבור ישוע האנושי, אך זוהוה באופן מידי על-ידי טבעו האלוהי. ההסבר למקרי הריפוי הרבים הללו טמון, אפוא, בוודאי בחוק כביר הידוע לנו זה מכבר, ואשר קובע כי מה שמבקש הבן הבורא ומה שרוצה האב הנצחי 'הינו'.

לפיכך, הננו סבורים כי בנוכחותו האישית של ישוע, לצורות מסוימות של אמונה אנושית עמוקה היה באמת, פשוטו כמשמעו, כוח מניע אשר חולל מופעי ריפוי בידי כוחות יצירתיים מסוימים ואישיות יקום מסוימות, אשר שהו בסמיכות כה קרובה אל בן האדם. ולפיכך, נרשם כעובדה כי ישוע אכן סייע לאנשים לרפא את עצמם בנוכחותו הודות לעוצמה האישית של אמונתם.

רבים אחרים ביקשו מזור מסיבות אנוכיות גרידא. אלמנה עשירה מצור הגיעה בלוויית פמלייתה וביקשה להירפא ממחלותיה, אשר היו רבות; ועת הלכה אחר ישוע ברחבי הגליל, המשיכה להציע סכומי כסף הולכים וגדלים, כאילו כוחות האל עומדים לממכר למרבה במחיר. אך היא מעולם לא התעניינה בבשורת המלכות; היא רק ביקשה מזור למחלות הפיזיות של גופה.

2. יחסם של האנשים

ישוע הבין את דעת האדם. הוא ידע את אשר מצוי בלבו של האדם, ואילו נותרה תורתו כפי שהציג אותה, אילו הפירוש היחידי שלה היו חיוו על-פני האדמה, כי אז כל אומות העולם וכל הדתות היו מאמצות את בשורת המלכות במהרה. כתוצאה מכוונותיהם הטובות של חסידיו המוקדמים של ישוע, אשר ניסחו מחדש את תורתו על-מנת לאפשר לה להתקבל ביתר קלות על-ידי אומות, דתות וגזעים מסוימים, הפכה תורתו למקובלת פחות על-ידי כל שאר האומות, הגזעים והדתות.

במאמציו של השליח פאולוס לגרום לתורתו של ישוע להתקבל באהדה על-ידי קבוצות מסוימות בנות תקופתו, הוא כתב מכתבי הנחיה ותוכחה רבים. מורים אחרים של בשורת ישוע עשו דבר דומה, אך איש מהם לא שיער בדעתו שכמה מן הכתבים הללו יקובצו יחדיו לאחר מכן ויוצגו כמייצגי תורת ישוע. לפיכך, אף כי ביחס לכל דת אחרת הנצרות אכן מכילה יותר מבשורת המאסטר, היא מכילה גם הרבה שישוע לא לימד. מעבר לעובדה שבראשית הנצרות שולבו אל תוכה הרבה מתורות המסתורין הפרסיות ומן הפילוסופיה היוונית, נעשו שתי שגיאות גדולות:

1. המאמץ לקשור את תורת הבשורה ישירות עם התיאולוגיה היהודית, כפי שמדגימות דוקטרינות הכפרה הנוצריות – התורה הגורסת כי ישוע היה הבן אשר הוקרב על-מנת לרצות את משפט האב התקיף ולפייס את הזעם האלוהי. תורות אלה מקורן במאמץ הראוי לשבח להפוך את בשורת המלכות למקובלת יותר על היהודים אשר לא האמינו בה. ועל-אף כישלונם של מאמצים אלו לזכות בלבם של היהודים, הם הצליחו לבלבל ולהרחיק נשמות כנות רבות בכל הדורות אשר באו לאחר מכן.

2. השגיאה הגדולה השנייה של חסידיו המוקדמים של המאסטר, שגיאה אשר כל הדורות אשר באו לאחריהם המשיכו והנציחו, היא העובדה שהם ארגנו את התורה הנוצרית באופן כה שלם מסביב לאישיותו של ישוע. דגש היתר על אישיותו בתיאולוגיה הנוצרית הצליחה להאפיל על תורתו, וכל אלה הקשו עד מאוד על היהודים, על המוסלמים, על ההינדים ועל בני דתות המזרח לקבל את תורת ישוע. ואף כי אין אנו ממעיטים במקומה של אישיותו של ישוע בדת הנושאת את שמו, לא היינו מתירים ליחס שכזה להאפיל, או להחליף, את בשורתו הגואלת: אבהותו של האב ואחוות האדם.

ראוי כי מוריה של דת ישוע יתייחסו אל דתות אחרות מתוך הכרה באמיתות המשותפות שבתוכן (ואשר רבות מהן נובעות במישרין, או בעקיפין, מהמסר של ישוע) ובה בעת שיימנעו מלהדגיש כל-כך את ההבדלים.

ואף כי בעת ההיא נודע שמו של ישוע בעיקר כמרפא, לא כך היה בהמשך הדברים. בחלוף הזמן, יותר ויותר ביקשו ממנו סיוע רוחני. ואולם, הריפוי הפיזי היה זה אשר משך במישרין וביתר-שאת את הפשוטים שבאנשים. יותר ויותר ביקשו את ישוע אלה אשר היו נתונים בשעבוד מוסרי ובמועקה מנטאלית, ולכולם הוא הראה תמיד את דרך הגאולה. אבות ביקשו את עצתו באשר לגידול בניהם, ואימהות ביקשו להיוועץ בו כיצד להנחות את בנותיהן. אלו היושבים בחשיכה הגיעו אליו, והוא גילה להם את אור החיים. אוננו לעולם הייתה כרויה לסבלותיה של האנושות, והוא תמיד סייע לאלה אשר ביקשו את עזרתו.

היה זה בלתי-נמנע שבעת שהבורא עצמו התגשם בגוף בשר ודם על-פני האדמה, יתרחשו כמה מאורעות יוצאי-דופן. אך ראוי שלעולם לא תתקרבו אל ישוע דרך הנסים-לכאורה. לימדו להתקרב אל הנס דרך ישוע, אך בל-תשגו ותתקרבו אל ישוע דרך הנס. ואזהרה זו נחוצה למרות שישוע מנצרת היה מייסד הדת היחידי אשר פעל באופן על-חומרי על-פני האדמה.

ההיבט המדהים והמהפכני ביותר במשימתו של מיכאל על-פני האדמה נגע לגישתו לנשים. בימים ובדור שבהם נאסר על גבר לברך לשלום אפילו את אשתו בפומבי, במסגרת מסע ההטפה השלישי שלו בגליל, העז ישוע למנות נשים למורות של הבשורה. והוא עשה כן באומץ רב אל מול אמרת הרבנים, "ישרפו דברי תורה ואל ימסרו לנשים."

בדור אחד, הרים ישוע את הנשים מתהום הנשייה של חוסר-הכבוד והשעבוד לדורותיו. ולבושתה של הדת אשר התיימרה ליטול על עצמה את שמו של ישוע, היא נעדרה את האומץ המוסרי ללכת בעקבות הדוגמה האצילית אשר הפגין ולהמשיך להתייחס כך אל האישה.

האנשים אשר עמם התרועע ישוע גילו כי הוא היה חף לחלוטין מן האמונות הטפלות של בני דורו. הוא היה חף מדעות קדומות דתיות; הוא מעולם לא היה חסר-סובלנות. לא היה בלבו שמץ של אנטגוניזם חברתי. ואף בשעה שציית למה שהיה טוב בדת אבותיו, הוא לא היסס להתעלם ממסורות שעבוד ומאמונות טפלות מעשי ידי אדם. הוא העז ללמד כי אסונות הטבע, תאונות הזמן ומאורעות הרסניים אחרים, אינם עונשים מעשה ידי אלוה, או תולדה של השגחה עליונה מסתורית כלשהי. הוא הוקיע את המסירות המשעבדת לטקסים חסרי-משמעות, וחשף את הטיפשות שבסגידה לחומר. הוא הכריז באומץ על החופש הרוחני של האדם, והעז ללמד כי בני התמותה בשר ודם, אכן ולאמיתו של דבר, הינם בניו של האל החי.

ישוע התעלה מעל לכל תורות אבותיו, כאשר העז לקבוע שהלבבות הנקיים, ולא הידיים הנקיות, הם האות והסימן לדת של אמת. הוא החליף את המסורת במציאות, והסיט הצידה את כל יומרות הגאווה והצביעות. ואף-על-פי-כן, איש האל הזה, העשוי ללא-חת, לא נפל קורבן לביקורת הרסנית, ואף לא התעלם לחלוטין ממנהגי הדת, החברה, הכלכלה והפוליטיקה של ימיו. הוא לא היה מהפכן לוחמני; הוא דבק בהתפתחות הדרגתית. הוא עסק בהרס הקיים אך ורק כאשר בה-בעת הציע לאחיו דבר-מה נעלה יותר אשר צריך להיות.

ישוע זכה בציות של חסידיו מבלי שדרש זאת. רק שלושה אנשים אשר קרא להם אישית, סירבו לקריאתו להפוך לתלמידיו. הוא ניחן בכוח משיכה ייחודי כלפי אנשים, אך לא נהג כדיקטטור. הוא ציווה בביטחון מלא, ואיש מעולם לא התרעם על מצוותיו. הוא היה בעל סמכות מוחלטת ביחס לתלמידיו, אך איש מעולם לא התנגד. הוא הרשה לחסידיו לקרוא לו "מאסטר".

כל מי שפגש את המאסטר העריץ אותו, למעט אלה אשר נמלאו בדעות קדומות דתיות, או אשר סברו כי תורתו סיכנה אותם פוליטית. אנשים נדהמו מהמקוריות ומהסמכותיות של תורתו. הם התפלאו נוכח הסבלנות שבה טיפל באלה אשר פקפקו בו והציקו לו. הוא עורר השראה וביטחון בלבבות כל מי שסעד. רק אלה אשר לא פגשוהו פחדו ממנו, ושנאו אותו רק אלה שהחשיבו אותו כמייצג של אותה אמת אשר עתידה הייתה למוטט את הרוע ואת השקר, אשר עליהם ביקשו לשמור בלבם בכל מחיר.

הוא השפיע בעוצמה ובאופן מרתק וייחודי הן על חברים והן על אויבים. המוני אדם עקבו אחריו במשך שבועות אך ורק על-מנת לשמוע את מילותיו הטובות ולחזות בחייו הפשוטים. גברים ונשים מסורים אהבו את ישוע באופן כמעט על-אנושי. וככל שהם הכירו אותו יותר, כך הם אהבו אותו יותר. וכל זה עדיין נכון; גם היום וגם בעתיד לבוא, ככל שאדם מכיר יותר האל-אדם הזה, כך הוא יאהב אותו וידבק בו יותר.

3. עינותם של מנהיגי הדת

על-אף קבלת הפנים האוהדת שלה זכו ישוע ותורתו מפשוטי העם, מנהיגי הדת בירושלים נחרדו יותר ויותר והתנגדותם גאתה ועלתה. הפרושים גיבשו תיאולוגיה סדורה ודוגמטית. ישוע לימד לפי הנדרש באותו רגע; לא הייתה לו תורה סדורה. ישוע לימד פחות מן התורה ויותר מן החיים, תוך שימוש במשלם. (וכאשר הוא השתמש במשל על-מנת להאיר את המסר, הוא עשה לשם כך שימוש רק במאפיין אחד של הסיפור. הניסיון להפוך את המשלים שלו לאלגוריות עלול להוביל לרעיונות שגויים רבים ביחס לתורתו של ישוע.)

תזזית אחזה במנהיגי הדת בירושלים כתוצאה מהמרתו של אברהם הצעיר, וכן בעקבות הטבלתם של שלושת המרגלים בידי פטרוס, והצטרפותם כעת לאוונגליסטים במסע ההטפה השני בגליל. הפחד והדעות הקדומות עיוורו את מנהיגי היהודים, ודחייתם המתמשכת את אמיתות בשורת המלכות המושכות הקשתה את לבם. כאשר האדם נסגר בפני משיכת הרוח אשר שוכנת בקרבו, כמעט שאין מה לעשות על-מנת לשכנע את דעתו.

כאשר ישוע פגש לראשונה את האוונגליסטים במחנה בבית צידה, הוא אמר להם בסיום דבריו: "זכרו כי בני האדם מגיבים גופנית ושכלית – ברגש – באופן יחידאי. הדבר הדומה היחיד בבני האדם הוא הרוח אשר שוכנת בהם. ואף כי רוחות אלוה שונות אלה מאלה במידת-מה בטיבן ובשיעור ניסיוןן, הן כולן מגיבות באופן אחיד לבקשה רוחנית. רק באמצעות פנייה אל הרוח הזו תוכל אי-פעם האנושות להגיע לאחדות ולאחוה." ואולם, רבים ממנהיגי היהודים סגרו את דלתות לבם בפני פניית הרוח של הבשורה. ומאותו יום ואילך, הם לא חדלו מלתכנן ולחרוש מזימות להשמדת המאסטר. הם היו משוכנעים כי חייבים לעצור, להרשיע ולהוציא להורג את ישוע, בשל העובדה שעבר על עיקרי תורת היהודים הקדושה.

4. התקדמות מסע ההטפה

במסע ההטפה הזה הופיע ישוע מעט מאוד בציבור, אף שברוב הערים והכפרים שבהם ביקר עם יעקב ויוחנן, הוא קיים שיעורי ערב רבים עם המאמינים. באחד משיעורי הערב הללו, שאל אחד האוונגליסטים הצעירים יותר את ישוע שאלה בנוגע לכעס, ובתשובה לשאלה הזו אמר המאסטר, בין היתר, כך:

"הכעס הוא מופע חומרי אשר מעיד, ככלל, על שיעור כישלונן של הטבע הרוחני לרכוש שליטה על השילוב של הטבע השכלי והטבע הגשמי. הכעס מעיד על היעדר אהבה סובלנית לאח, שאליו נוספים היעדר הכבוד-עצמי והיעדר השליטה-העצמית שלכם. הכעס מכלה את הבריאות, מחלל את הדעת, ופוגע במאמציו של מורה הרוח של נשמת האדם. האם לא קראתם בכתובים כי 'כי אָוִיל יִהְיֶה כַעַשׂ' וכי 'טוֹרֶף נֶפֶשׁוֹ בָּאִפוֹ'? וכן כי 'אָרֶף אֶפִּים, רַב-תְּבוּנָה, בַּעֲדֵי שִׁקְצַר רוּחַ, מְרִים אִינוּלֶת?' כולכם יודעים כי 'מַעֲנֵה רֶף יִשִּׁיב חֲמָה', וכי 'דָּבָר עָצֹב יַעֲלֶה אֶף'. 'שִׂכָּל אָדָם הָאָרֶץ אָפוּ', בעוד שהאדם אשר אינו שולט ברוחו הוא כְּעִיר פְּרוּצָה, אֵין חוֹמָה'. 'אֶקְזְרִיחַ חֲמָה, וְשָׁטַף אֶף', 'אִישׁ אֶף יִגְרֶה מְדוֹן, וּבַעֲל־חֲמָה רַב-פֶּשַׁע', אבל 'אֵל תִּבְהַל בְּרוּחַךְ לְכַעֵס, כִּי כַעַס בְּחִיק כְּסִילִים יִנּוּחַ.'"

ובטרם סיים ישוע את דבריו, אמר: "מי ייתן שימלאו לבבותיכם אהבה, וכך לא יקשה על מנחה הרוח שלכם לגאול אתכם מן הנטייה להתפרצות חייתית, אשר אינה תואמת את מעמדכם כבנים אלוהיים."

באותה הזדמנות דיבר המאסטר עם הקבוצה על כך שראוי לשאוף לאופי מאוזן-היטב. הוא הכיר בעובדה שרוב בני האדם נדרשים להתמקצע במקצוע כלשהו, אך סלד מן הנטייה להתמקצעות-יתר אשר מובילה לצרות מוחין ולפעילות חיים מוגבלת. הוא הפנה את תשומת לבם לכך שכל מעלה אשר פונה לקיצוניות, עלולה להפוך למידה רעה. ישוע תמיד הטיף למתינות ולעקביות – להתאמה מידתית לבעיות החיים. הוא ציין כי מידה מוגזמת של סימפטיה ורחמים עלולה להידרדר לכדי חוסר יציבות רגשית; כי ההתלהבות יכולה להוביל לקנאות. הוא דיבר איתם על אחד מחבריהם לשעבר, אשר הדמיון שלו הוביל אותו לעסוק בדברי חזון, בדברים לא מעשיים. בה בעת, הוא הזהיר אותם מפני הסכנה שבקורות שבבינוניות של שמרנות היתר.

ואז ישוע דן בסוגיית הסכנה הקיימת באומץ ובאמונה, ואיך אלה מובילים לעיתים נשמות לא-חושבות לחוסר-אחריות ולעזות-מצח. הוא אף הדגים כיצד התבונה ושיקול הדעת המוגזמים

מובילים לפחדנות ולכישלון. הוא האיץ במאזינו לשאוף למקוריות ולהימנע מכל נטייה למזרות. הוא עודד אותם לאהוד ללא רגשנות, ולהיות חסודים ללא צדקנות. הוא לימד יראת קודש חפה מכל פחד ומכל אמונה טפלה.

מה שהרשים את חבריו ביחס לאופי המאוזן, היה פחות מה שלימד ישוע ויותר האופן שבו חייו שלו הדגמו את אשר לימד. הוא חי בעין הסערה והלחץ, אך מעולם לא התנדנד. אויביו ניסו כל העת להפיל אותו בפח, אך הוא לא כשל. החכם והמלומד ניסה להמעייד אותו, אך הוא לא מעד. הם ניסו לכבול אותו בוויכוח, אך תשובותיו תמיד היו מאירות, מכובדות וסופיות. כאשר הופרע בשיעוריו בשלל שאלות, תשובותיו תמיד היו בעלות משמעות ופסקניות. הוא מעולם לא נדרש לטקטיקות מגונות על-מנת לעמוד בלחץ אשר הפעילו עליו אויביו, על-אף שאלה לא היססו להשתמש מולו בכל שיטות ההתקפה הכוזבות, הבלתי-הוגנות והבלתי-ישרות אשר עמדו לרשותם.

ואף כי נכון הדבר שראוי לגברים ולנשים לשקוד על מקצוע כלשהו שבו הם בחרו לעסוק לפרנסתם, ראוי להם לבני האדם גם לטפח הכרות רחבה עם מגוון צורות החיים על-פני האדמה. אנשים משכילים באמת לעולם לא יסתפקו בהכרות שטחית עם חיי חבריהם ועם מעשיהם.

5. השיעור בנוגע לסיפוק

בעת שישוע ביקר את קבוצת האוונגליסטים אשר פעלה תחת הנחייתו של שמעון הקנאי, שאל שמעון באחד ממפגשי הערב את המאסטר: "מדוע אנשים מסוימים כל-כך הרבה יותר מאושרים ומרוצים מאחרים? האם הסיפוק קשור להתנסות הדתית?" בין שאר דברים, אמר ישוע בתשובה לשאלתו של שמעון:

"שמעון, אנשים מסוימים שמחים מטבעם יותר מאשר אחרים. הרבה, הרבה מאוד, תלוי בנכונות של האדם להיות מונחה ומוכוון בידי רוח האב השוכנת בקרבו. האם לא קראת בכתובים את מילותיו של האיש החכם אשר אמר, 'נר יהוה, נשמת אדם, חפש כל חדר-בטן?' וגם שבני-אדם מוכוונים-רוח כאלה אומרים: 'חבלי נפלו לי בנעימים; אף נחלת שפירה עלי'. 'טוב מעט לצדיק מהמון רשעים רבים', שכן 'מדרכיו ישבע סוג לב'. 'לב שמח ייטב פנים, וטוב לב משתה תמיד. טוב מעט ביראת יהוה, מאוצר רב ומהומה בו. טוב ארחת ירק ואהבה שם, משור אבוס ושנאה בו. טוב מעט בצדקה מרב תבואות בלא משפט'. 'לב שמח ייטיב גהה'. 'טוב מלא כף נחת, ממלא חפנים עמל ורעות רוח'.

"הרבה מצערו של האדם נובע משאיפותיו הנכזבות ומגאוותו הפגועה. ואף כי ראוי לו לאדם לנצל כמיטב יכולתו את חייו על-פני הארץ, ראוי לו, לאחר שהתאמץ במלוא הכנות, לקבל בשמחה את אשר נפל בחלקו ולנצל ביצירתיות את אשר קיבל לידי. יותר מדי מצרותיו של האדם נובעות ממועקת הפחד המצויה בלבו שלו. 'נסו רשעים באין רדף'. 'הרשעים פים נגרש, כי השקט לא יוכל, ויגרשו מימיו רפש וטיט; אין שלום, אמר אלהי לרשעים'.

"לפיכך, אל לכם לבקש שלום אכזב ואושר בר-חלוף, אלא את ביטחון אמונה ואת הוודאות הנובעת מהיות בן אלוה, וודאות אשר מניבה נינוחות, סיפוק ואושר עילאי של הרוח."

ישוע כלל לא התייחס לעולם הזה כאל "עמק הבכא". אלא ראה אותו כספרת הולדתן של רוחות נצחיות ואלמותיות אשר תרקענה אל פרדיס, "העמק אשר בו נוצרות נשמות."

6. "יראת השם"

היה זה במפגש הערב בגמלא, כשפיליפוס אמר לישוע: "מאסטר, מדוע התורה מצווה עלינו 'יראו את יהוה', ואילו אתה מלמד אותנו להתייחס אל האב שבשמים ללא מורא? כיצד נוכל ליישב את ההנחיות השונות האלה?" ענה ישוע לפיליפוס ואמר:

"ילדיי, אינני מופתע כלל שאתם שואלים אותי שאלות שכאלה. בתחילה האדם יכול היה ללמוד יראת כבוד מהי רק דרך הפחד, אך אנוכי באתי כדי לגלות לכם את אהבת האב, ובכך לגרום לכם להימשך ולסגוד לנצחי מתוך הכרת התודה הלבבית של הבן בתגובה לאהבתו העמוקה והמושלמת של האב. אנוכי באתי על-מנת לגאול אתכם מן השעבוד שבו אתם מאיצים בעצמכם לשרת מתוך מצוקה אל-מלך קנאי ומלא חמה. באתי על-מנת ללמד אתכם על מערכת היחסים שבין האב לבנו, המתקיימת בין האל לבין האדם, כך שבשמחה תתעלו לסגוד באופן נשגב וחופשי לאב-אל אוהב, צודק ורחום.

"במשך הדורות, נודעו למושג 'יראת השם' משמעויות שונות. החל מפחד, דרך חרדה ויראה, ועד ליראת כבוד. וכעת, מתוך יראת הכבוד, אוביל אתכם אני מעלה דרך ההכרה, ההבנה וההוקרה, ועד לאהבה. אדם המכיר רק את פעולתו של האל, מונע לפחד מן העליון; אך כאשר האדם מתחיל להבין ולהתנסות באישיותו ובאופיו של האל החי, מובילים אותו אלו יותר ויותר לאהוב אב טוב ומושלם זה, אב אוניברסאלי ונצחי שכזה. שינוי זה לבדו של יחס האדם לאל, הוא-הוא משימתו של בן האדם על-פני האדמה.

"ילדים נבונים אינם יראים את אביהם בכדי לקבל ממנו מתנות טובות; כי אם שפע הדברים הטובים אשר כבר קיבלו, שפע הנובע מחיבת האב לבניו ולבנותיו, מוביל ילדים אהובים עד-מאוד לאהוב את אביהם כתגובה של הכרה והודיה על נדיבות לב מיטיבה שכזו. טובו של האל מוביל לחרטה; צדקתו של האל מובילה לשירות; רחמי האל מובילים לגאולה; ואילו אהבת האל מובילה לסגידה נבונה מרצונו החופשי של הלב.

"אבותיכם התייראו מפני האל מפני שהיה בעל-עוצמה ומסתורי. עליכם להעריך אותו בהיותו נפלא באהבתו, שופע ברחמיו ונהדר בְאִמַת אשר בו. עוצמתו של האל ממלאה את לב האדם בפחד, אך אצילות אישיותו וצדקתו גורמים ליראת כבוד, לאהבה ולסגידה מרצון. בן אוהב אשר ממלא את חובתו איננו חושש מן האב, אף אם האב אדיר הוא בעוצמתו ואצילי. אנוכי באתי לעולם בכדי להחליף את הפחד באהבה, את העצב באושר, את החשש בביטחון, את השעבוד המיותר והטקסים חסרי המשמעות בסגידה של הוקרה. יחד עם זאת, עבור היושבים בחשיכה, אכן נכון הדבר כי 'רֵאשִׁית חֲכָמָה, יִרְאֵת יְהוָה'. אך בשעה שיתעצם האור ויתגלה במילואו, יהללו בני האל את האינסופי בשל מה שהוא במקום לפחד ממה שיעשה.

"כאשר הילדים צעירים ואינם חושבים, נדרש להוכיח אותם למען יכבדו את הוריהם; אך בשעה שהם גדלים ולומדים להעריך מעט יותר את ערך הסעד וההגנה אשר מעניקים ההורים, הם עולים רמה. הם עולים דרך כבוד הנובע מהבנה וחיבה הולכת וגדלה, אל אותה רמת התנסות שבה הם למעשה אוהבים את הוריהם יותר בשל מי שהם, מאשר בשל מה שהם עשו. מטבעו, האב אוהב את ילדו, אך הילד נדרש לפתח את אהבתו לאביו. הוא מתחיל בפחד ממה שהאב עלול לעשות, עובר דרך יראה, חשש, תלות והערכה, ועד לאהבה מתוך הערכה וחיבה.

"לימדו אתכם כי 'אֵת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֵת מַצֻּוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם'. אך אנוכי באתי לצוות עליכם מצווה חדשה ונעלה יותר. באתי ללמדכם 'לאהוב את האל וללמוד לעשות את רצונו, כי זוהי זכותם הנעלה ביותר של בני האל החופשיים'. אבותיכם לימדו אתכם 'ירא את האלוהים – מלך מלכי המלכים'. ואילו אני מלמד אתכם, 'אהבו את האלוהים – האב הרחום והחנון'.

"במלכות השמים, אשר עליה באתי להכריז, אין מלך עליון ורב-עוצמה; מלכות זו הינה משפחה אלוהית. במרכזה ובראשה של אחווה עצומה זו של הוויות תבוניות, מצוי זה אשר אותו מכירים כולם ואשר לו סוגדים כולם, הוא אביכם והוא אבי. אני הנני בנו, וגם אתם הנכם בניו. לפיכך, לעד נכון הדבר כי אתם ואני אחים אנחנו במשפחה האלוהית, והדבר נכון על אחת כמה וכמה, משום שהפכנו לאחים בשר ודם מפאת חיינו הארציים. חדלו, אם כן, להתיירא מן האל כמפני מלך, וחדלו לשרתו כאדון, ולימדו להעריך אותו כבורא; כבדוהו כאבי רעננות רוחכם; אהבוהו כמושיע רחום; ומעל לכל, בשעה שתבשילו בהכרה ובהערותכם הרוחנית, סגדו לו כאב החכם-בכל.

"תפישתכם השגויה את הענווה, והרבה מן הצביעות שלכם, נובעים ממושגים השגויים על האב שבשמים. אף כי האדם הינו מטבעו ובמקורו תולעת אבק, כאשר שוכנת בו רוח אבי, הופך אדם זה לבעל ייעוד אלוהי. רוח המתת של אבי תשוב לבטח אל מקורה האלוהי ואל הרמה ביקום אשר ממנה היא באה, ונשמתו האנושית של האדם בן התמותה, אשר יש והופכת לבתה ילידתה של רוח שוכנת זו, תרקיע וודאי יחד עם הרוח האלוהית עד לנוכחותו ממש של אב הנצח.

"אכן, הענווה ראויה לאדם אשר יקבל את כל המתנות האלה מידי האב אשר בשמים, אף כי אצילות אלוהים מאפיינת את כל מועמדי האמונה הללו המועמדים להרקיע אל נצח מלכות השמים. אדם אשר נוהג בענווה מתיימרת וכזבת, מעשיו הינם חסרי-משמעות ובזויים, ואינם עולים בקנה אחד עם ההערכה של מקור גאולתו ועם ההכרה ביעוד נשמתו אשר נולדה-מן-הרוח. ראוי להרגיש את הענווה כלפי האל עמוק בלבבות; ראוי להצטנע אל מול בני-אדם; אך צביעותה של הענווה המודעת-לעצמה, הרעבה לתשומת-לב, הינה ילדותית ואיננה ראויה לבני המלכות המוארים.

"טוב יהיה אם תצניעו לכת עם האל ותפגינו שליטה-עצמית עם בני-אדם, אך ראוי לצנעה שתנבע מן הרוח, ולא כמצג האשליה-העצמית הכוזבת, הנובעת מתוך מודעות עצמית ומתוך תחושת עליונות של צדקנות עצמית. היטב דרש הנביא כאשר אמר, 'וְהִצַּנֵּעַ לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ', שכן בעוד שהאב שבשמים אינסופי הוא ונצחי, כך הוא גם שוכן 'באדם המתחרט, שפל הרוח'. אבי סולד מן הגאווה, מתעב את הצביעות ובוחל באוון. ובכדי להדגיש את ערכם של הכנות ושל הביטחון המלא בתמיכתו האוהבת ובהנחיתו הנאמנה של האב שבשמים, התייחסתי תכופות לדוגמא של הילד הקטן, זאת בכדי להדגים את הגישה ואת התגובה הרוחנית הנדרשות לבן התמותה בכדי להיכנס בשערי מציאויות הרוח של מלכות השמים.

היטב תיאר הנביא ירמיה בני-תמותה רבים, באומרו: 'קְרוֹב אֵתָהּ בְּפִיהֶם, וְרָחוֹק מִכְּלִיּוֹתֶיהֶם.' והאם לא קראתם את דברי האזהרה החמורים של הנביא, אשר אמר: 'כִּהְיִיתָ בְּמַחִיר יוֹרוֹ, וּנְבִיאִי בְּכֶסֶף יִקְסָמוּ. וְעַל יְהוָה, יִשְׁעֵנוּ לְאִמּוֹר, הֲלוֹא יְהוָה בְּקֶרְבָּנוּ? הֲאֵם לֹא הוֹחַרְתָּ שׁוֹב וְשׁוֹב מִפְּנֵי דְבָרֵי שְׁלוֹם עִם רֵעִיהֶם וְרָעָה בְּלִבָּבָם, אֵלֶּה אֲשֶׁר יִדְּבְרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, שִׁפְתַּי חֲלָקוֹת בְּלִבִּי וְלִבִּי יִדְּבֹר? וּמִכָּל הַצֶּעַר אֲשֶׁר נִיחַת עַל הָאָדָם הַבּוֹטָח, אֵין גְּדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הוֹכָה בֵּית מֵאֲהָבִי.'"

7. חוזרים לבית צידה

אנדראס – תוך התייעצות עם שמעון פטרוס ובאישורו של ישוע – הורה לדוד לשלוח את שליחיו אל כל הקבוצות השונות אשר יצאו להטיף, ולהנחותן לסיים את המסע ולשוב אל בית צידה ביום חמישי, ה-30 בדצמבר. בערבו של אותו יום גשום, הגיעו לבית זבדיה כל השליחים והאוונגליסטים.

מסמך 149

חברי הקבוצה נשארו יחדיו באותה שבת, והתארחו בבתים ברחבי בית צידה ובכפר נחום הסמוך, ולאחרי השבת יצאו לחופשה בת שבועיים אשר נוצלה לבילוי עם המשפחה, לביקור אצל חברים או לדיג. היומיים או השלושה אשר בילו יחד בבית צידה אכן היו מרגשים ומעוררי השראה; ואפילו המורים הוותיקים יותר השכילו מן ההתנסויות שעליהן סיפרו המטיפים הצעירים.

מתוך 117 האונגליסטים אשר השתתפו במסע ההטפה השני בגליל, רק כשבעים-וחמישה צלחו את המבחן של ההתנסות הנוכחית והתייצבו להמשך המשימה לאחר החופשה בת השבועיים. ישוע, יחד עם אנדראס, פטרוס, יעקב ויוחנן, נשארו בבית זבדיה ובילו זמן ממושך בדיונים באשר לרווחתה ולהרחבתה של המלכות.

טוהטוה